

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۲۸ فروردین ماه ۱۳۱۷ *

فهرست مطالب

- ۱ - تصویب صورت مجلس
۲ - شور اول لایحه نظام وظیفه عمومی از ماده ۱ تا ۶۹
۳ - تصویب يك فقره مرخصی
۴ - موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

(مجلس سه ربع ساعت پیش از ظهر بریاست آقای اسفندیاری تشکیل گردید)

صورت مجلس روز یکشنبه ۲۱ فروردین ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند **

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس تصویب شد

[۲ - شور اول لایحه نظام وظیفه عمومی از ماده ۱ تا ۶۹]
رئیس - لایحه قانونی نظام وظیفه برای شور اول مطرح است . چون خبر کمیسیون نظام طبع و توزیع شده و آقایان مستحضرند اگر اجازه میفرمائید مواد یکی یکی خوانده شود (صحیح است) در کلیات هم اگر نظری هست خواهید فرمود . گزارش کمیسیون خوانده میشود

گزارش کمیسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمیسیون نظام با حضور آقای وزیر عدلیه لایحه

شماره ۳۴۵ دولت راجع باصلاح قانون خدمت نظام وظیفه عمومی را در دو جلسه تحت شور و مطالعه بقرار داده و باتوضیحات کاملی که آقای وزیر عدلیه در اطراف هر يك از مواد آن دادند هیجده فصل آن که دارای ۱۴۵ ماده است از تصویب کمیسیون گذشته و اینک گزارش آن برای شور اول تقدیم میشود و گزارش فصل نوزدهم و مواد بعدی را برای جلسه آتی تقدیم خواهد نمود

رئیس - در کلیات اگر نظری هست بفرمائید (اظهاری نشد) رأی گرفته میشود بورد در شرر مواد آقایان موافقین قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده اول قرائت میشود :

(مطابق قانون ۸ اذر ماه ۱۳۰۵)

* عین مذاکرات مشروح سی و ششمین جلسه از دوره یازدهم قانون گذاری

اداره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : دکتر اهری - صدر - اوحدی - ارباب کیخسرو شاهرخ - چیدری - محمد تقی اسفندیاری
غائبین بی اجازه - آقایان : دبیرسهرابی - مهدوی - ریگی - حاج ملک - دبستانی - طهرانچی - بکیور - ذوالقدر - همراز
دیرآمدگان بی اجازه - آقایان : دکتر جوان - افخمی - ناصری - وکیلی - قراگزلو

قانون خدمت نظام وظیفه

فصل نخست

کلیات

ماده اول - کلیه اتباع ذکور دولت شاهنشاهی ایران طبق قانون حاضر مکلف بانجام خدمت سربازی وظیفه میباشند

رئیس - آقای اعتصامزاده

اعتصام زاده - البته بنده نمیخواهم راجع بمحسنات و فوائد و لزوم نظام وظیفه چیزی عرض کنم زیرا این مسئله بقدری واضح است که احتیاج بتوضیح ندارد ، علاوه بر اینکه نظام وظیفه يك وظیفه مقدسی است که هر يك از افراد بایستی انجام بدهند از لحاظ دفاع میهن . از لحاظ بهداشتی هم برای خود شخص و برای تقویت مزاج و تقویت اراده فوائد بی شمار دارد . از کسی که یکی از دو پسرش خدمت کرده و یکی نکرده پرسید او خواهد گفت که خدمت کرده بر خدمت نکرده چه فضیلت و رجحانی دارد بعقیده بنده از این لحاظ که قانون جدید معافیت هارا محدودتر کرده است خدمت جدیدی به جامعه کرده برای اینکه عده بیشتری را از این مزایای روحی و بدنی بهره مند بگرداند مثلا کسی که يك چشم ندارد معاف نیست ولی بعقیده بنده کسی که يك دست ندارد دست راست دارد ولی دست چپ ندارد چرا معاف باشد بعقیده بنده او هم می تواند خدمت کند همینطور اکری که يك چیزی است درجانی دارد اگر درجه آخرش باشد صحیح است ولی یکی قدری گوش سنگین باشد تقاضای معافیت بکند دلیل ندارد بهر حال مقصود بنده از این مقدمه چیز دیگری بود ، عرض کنم امروز در تحت توجهات شاهانه طبقه بانوان از تمام مزایای حقوق اجتماعی در کشور بهره مند هستند و دوش بدوش مردان شرکت میکنند آیا تصور نمیتوان کرد که اگر خدای خواسته بوجود فرزندان دیگر ایران هم یکوقت احتیاج باشد

از وجود بانوان هم استفاده کرد . طبقه بانوان هم با نهایت افتخار برای خدمتگزاری حاضر باشند البته مقصود بنده این نیست که زنها هم مثل مردها مشق نظامی و تیراندازی بکنند اگر در بعضی ممالک و کشورها هم بعضی هنگ های زنانه تشکیل شده است این يك قضیه استثنائی است که البته هیچوقت در هیچجای دنیا عملی نخواهد شد ولی زنان هم بسهم خودشان میتوانند در بعضی از قسمتهای دیگر کمک بکنند مثلا در فصل دهم همین قانون نوشته است که دواسازان و دندانسازان و پزشکان در این قسمتها ممکن است شرکت بکنند و خیلی از بانوان هستند که در این قسمتها اطلاعات و تحصیلاتی دارند پزشک هستند ، دوا سازی میداند دندانساز هستند ، اینها چرا نباید شرکت کنند البته برای بانوان ممکن است يك خدمات دور از خطر و زحمتی را در نظر گرفت وقتی که میگویند کر و جلاق و يك چشم معاف نیستند در سابق مثالی بود که میگفتند چه مردی بود کز زنی کم بود بنده اینجا می خواهم عرض کنم که چه زنی بود کز شای کم بود این است که پیشنهاد میکنم که درمواقع بسیج عمومی و جنگ که البته امیدواریم باحسن سیاست دولت هم هرگز پیش نخواهد آمد اگر خدای نخواسته همچو موافقی پیش آمد در آیه از بانوان هم در بعضی از قسمتها استفاده بشود برای طرفداری و حفظ میهن

رئیس - آقای زوار

زوار - یا گوش بنده درست نشنید یا تصور میکنم همه آقایان هم تصدیق بفرمایند که از بیانات آقای اعتصامزاده ماها که چیزی نفهمیدیم بالاخره آقایخواهم عرض کنم آن کسیکه این مملکت را بادست توانای خودش از منجلا ببدبختی بیرون کشیده است هیچ احتیاج بکمک ندارد و تمام اصلاحات را هم بادست توانا و فقط بانکساء قوای شخص خودش کرده است (نمایندگان - صحیح است) و جزئیات امور را هم

فوق آنچه تصور بفرمائید در نظر دارد (نمایندگان - صحیح است) بنابراین در مورد این قانون بالخصوص راجع به نظام وظیفه و عالم بانوان هیچ پیشنهادی تصور میکنم موقع قبول ذات شاهانه نباشد و در هر موقع از مواقع که این پیشنهاد شما لازم باشد خودشان خواهند فرمود و تصور میکنم يك و کیلی باید این اندازه هوش و فکرش اجازه بدهد که درموارد اصول حفظ نظامنامه داخلی را که وظیفه اوست بکند و در نظامنامه يك مذاقه و مطالعه داشته باشد که نظامنامه داخلی باو چه جور اجازه نطق میدهد و بنده تقاضا میکنم برای آیه آقا در حافظه خودشان يك تجدید نظری بفرمایند

رئیس - پیشنهادی رسیده است قرائت میشود : بنده پیشنهاد میکنم که تبصره زیر بماده اول افزوده شود :

تبصره - در موقع جنگ و بسیج عمومی دولت می تواند از وجود بانوان نیز برای انجام برخی خدمات از قبیل پرستاری و کارهای دفتری برطبق آئین نامه مخصوصی که از طرف وزارت جنگ تنظیم خواهد شد استفاده نماید اعتصامزاده

رئیس - ماده دوم قرائت میشود

ماده دوم - موقع انجام خدمت وظیفه اول فروردین ماه سالی است که بیست و يك سالگی شروع شده است

رئیس - ماده ۳

ماده ۳ - طول مدت خدمت سربازی ۲۵ سال است که از روی سن اشخاص تعیین گشته او خاتمه آن فروردین ماه سالی است که ۴۹ سالگی شروع میگردد

رئیس - ماده ۴

ماده ۴ - مطابق قانون خدمت نظام وظیفه مصوبه خرداد ماه ۱۳۰۴ و ۳۰ شهریور ماه ۱۳۱۰ شمسی موالیذ ذکور از ۱۲۸۴ به بعد مشمول مقررات این قانون خواهند بود

رئیس - ماده ۵

ماده ۵ - مدت خدمت سربازی مقرر در ماده ۳ دارای تقسیمات ذیل است :

الف - دوره زیر پرچم جز در مواردی که بموجب همین قانون مستثنی گردیده ۲ سال
ب - دوره احتیاط ۴ سال
ج - دوره ذخیره اول ۱۴ سال
ج - دوره ذخیره دوم ۵ سال
تبصره - دوره خدمت زیر پرچم افراد نیروی دریائی ۲۸ ماه میباشد

رئیس - ماده ۶

ماده ۶ - درمقابل مدت خدمتیکه متجاوز از مدت مقرر در ماده ۵ بنا بر مقتضیات و اوامر مخصوص انجام شود دو برابر از ادوار مدت خدمت کسر میگردد بدین ترتیب که مطابق همان مدتیکه اضافه خدمت نموده دوره احتیاط و بهمان مدت نیز انتهای مدت خدمت (ذخیره دوم) تقلیل مییابد

تبصره - چهارماه تفاوت دوره خدمت زیر پرچم افراد نیروی دریائی نیز مشمول مقررات ماده فوق خواهد بود

رئیس - ماده ۷

ماده ۷ - افرادی که در زمان جنگ و تجهیز عمومی خدمت آنها منقضی میگردد و تا پایان جنگ خدمت آنها تمدید میشود مشمول مقررات ماده فوق خواهند بود

رئیس - ماده ۸

ماده ۸ - موقع گرفتن و مرخص کردن نفر بنا بر تصمیمات ستاد ارتش در مواقع مختلف (روی مقررات پایه خدمتی) انجام میگردد

رئیس - ماده ۹

ماده ۹ - سربازانی که پس از رفع احتیاجات قسمت ها باقی میمانند آماده بخدمت نامیده میشوند

رئیس - ماده ۱۰

ماده ۱۰ - - سربازان آماده بخدمت در نخستین و دله احتیاج بایستی قسمتهای مناطق مربوطه تحویل و مادامی که نفر آماده بخدمت سنوات ماقبل وجود دارد نبایستی از مشمولین آن سال استفاده شود

رئیس - ماده ۱۱

ماده ۱۱ - مشمولین و نفرات آماده بخدمت در هر موقع که خدمت خود را انجام دهند پس از خاتمه دوره زیر پرچم داخل طبقه نفرات هم سن خود میگردند

رئیس - ماده ۱۲

ماده ۱۲ - افراد قبل از رسیدن به سن مشمولیت میتوانند دو سال خدمت زیر پرچم خود را با حقوق و وظیفه انجام دهند مشروط بر آنکه حد اقل هیجده سال تمام دارا بوده و وضعیت جسمانی آنها متناسب با انجام خدمت باشد

تبصره ۱ - اشخاصیکه تا این تاریخ داوطلبانه دو سال در صف خدمت نموده اند خدمت آنها زیر پرچم محسوب و جزو هم طبقه های خود منظور میشوند

تبصره ۲ - هیجده سال تمام از اول فروردین ماه سالی محسوب میشود که نوزده سالگی شروع شده است

رئیس - ماده ۱۳

ماده ۱۳ - مدت تحصیلی در آموزشگاه ها و دانشکده های افسری (اعم از داخله یا خارجه) جزو خدمت زیر پرچم محسوب میشود

رئیس - ماده ۱۴

ماده ۱۴ - داوطلبان واجد شرایط آموزشگاه گروهبانی امنیه با تعهد شش سال خدمت در امنیه از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود

رئیس - ماده ۱۵

ماده ۱۵ - داوطلبان هنرستان رانندگی ارتش چنانچه در سن مشمولیت باشند يك سال از تحصیل در هنرستان و سال نخست خدمت رانندگی آنها جزو

دوره زیر پرچم محسوب خواهد شد

رئیس - ماده ۱۶

ماده ۱۶ - دانش آموزانیکه از طرف ارتش جهت تحصیل بخارجه اعزام و پس از مراجعت بایران بدرجات گروهبانی و استواری نایل میگردند چنانچه در سن مشمولیت باشند و برای خدمت دائمی در ارتش متعهد گردند از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود

رئیس - ماده ۱۷

ماده ۱۷ - دوره تحصیلی آموزشگاه گروهبانی نیروی دریائی جزو دوره زیر پرچم محسوب و داوطلبان واجد شرایط دخولی آموزشگاه از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود

رئیس - ماده ۱۸

ماده ۱۸ - متنفذین آموزشگاه دیده که برای خدمت دائمی در ارتش تعهد بجا آورده اند از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود

رئیس - آقای مؤید احمدی

مؤید احمدی - اجازه میفرمائید این عبارت متنفذین بنا بود در کمیسیون اصلاح شود و ذوقنون بشود وزیر عدلیه - در شور دوم اصلاح خواهد شد

رئیس - ماده ۱۹

ماده ۱۹ - بطور کلی اشخاصی که با درجات افسری (باستثناء اداری) در ارتش مشغول خدمت هستند در صورت مشمولیت با سپردن تعهد دائم از خدمت زیر پرچم معاف خواهند بود

رئیس - ماده ۲۰

ماده ۲۰ - کلیه کارکنانی که در ارتش بدون رتبه نظامی (همردیف - کتراتی - روززد) خدمت می نمایند (بغیر از متعهدین موارد فوق) از لحاظ مقررات مربوطه بخدمت و وظیفه تابع مقررات عمومی کشور خواهند بود

رئیس - ماده ۲۱

رئیس - ماده ۲۳

فصل دوم - مناطق سرباز گیری

ماده ۲۳ - در هر يك از استان های کشور شاهنشاهی يك منطقه سرباز گیری تحت امر فرمانده نظامی آن استان تشکیل می یابد که مرکز آن منطقه در مرکز آن استان خواهد بود

رئیس - ماده ۲۴

ماده ۲۴ - هر يك از مناطق مرکب از چندین حوزه های سرباز گیری خواهد بود که حوزه اصلی نامیده میشود

رئیس - ماده ۲۵

ماده ۲۵ - در محل هایی که مراکز حوزه های سرباز گیری تشکیل گردیده يك دفتر ثبت احوال و آمار نیز تأسیس میگردد

رئیس - ماده ۲۶

فصل سوم - احضار مشمولین

ماده ۲۶ - احضار افراد در ادوار مختلفه خدمتی بنا بر فرمان همایونی انجام میگردد

رئیس - ماده ۲۷

ماده ۲۷ - از تاریخ مشمولیت که اسامی مشمولین بوسیله آگهی منتشر و وضعیت آنها تحت رسیدگی واقع میگردد تا موقع تحویل بسربازخانه مرحله احضار نامیده میشود

رئیس - ماده ۲۸

ماده ۲۸ - بنا بر ضرورت و مصالح نظامی موقع احضار و سرباز گیری که در این قانون تصریح شده بر حسب فرمان همایونی تغییر پذیر خواهد بود

رئیس - ماده ۲۹

ماده ۲۹ - بر حسب فرمان همایونی ممکن است در موقع احتیاج طبقات مختلفه که هنوز به سن سربازی نرسیده اند بخدمت احضار گردند که در این صورت مشمول مقررات این قانون خواهند بود

ماده ۲۱ - مشمولینی که در اثر تعهد خدمت دائم و یا طی آموزشگاه نظامی و فنی از انجام خدمت زیر پرچم معاف میگردند مادام که در خدمت ارتش هستند از احضار تعلیماتی و تجهیز معاف بوده ولی چنانچه قبل از انقضای ۲۵ سال ادوار قانونی از خدمت خارج شوند اگر بنا بر عمل خدمتی بوده باشد با رعایت مقام هر يك در ردیف افسران یا افراد هم طبقه خود منظور و اگر بعلا محاکماتی خلع درجه یا اخراج شده باشند در صورتیکه مدت خدمت آنها کمتر از دو سال دوره زیر پرچم باشد کسر مدت را باید با درجه تائینی خدمت نموده و جزو افراد هم طبقه خود منظور شوند و در هر دو صورت در بقیه مدت ادوار قانونی تابع مقررات مربوطه به هم طبقه های خود خواهند بود

رئیس - ماده ۲۲

ماده ۲۲ - درباره مشمولینی که قبل از احضار بخدمت سربازی مورد محکومیت واقع شده اند بطریق ذیل عمل خواهد شد

الف - محکومین جنایت و محکومینی که بواسطه تکرار جرم بمجازات بیشتر از حد اکثر مجازات تأدیبی محکوم شده باشند بعد از اتمام مجازات مقرر خدمت و وظیفه را انجام خواهند داد

ب - سایر محکومین بجنحه هر چند در حال اجراء مجازات باشند در موقع مشمولیت بدو باید خدمت نظامی خود را انجام داده سپس درباره آنها اجرای مجازات بشود

تبصره - محکومین به جنحه چنانچه در حین انجام خدمت سربازی حسن اخلاق و رفتار آنها مورد گواهی فرمانده مربوطه واقع شود بایستی مراتب در کتابچه نظامی آنها ذکر و گواهی شده تا بعد از انجام خدمت نظامی از طرف وزیر عدلیه استدعای تخفیف مجازات محکوم تا يك ثلث مدت زندانی از پیشگاه اعلیحضرت همایون شاهنشاهی بعمل آید

رئیس - ماده ۳۰

ماده ۳۰ - افرادی که بر طبق ماده فوق بخدمت احضار میگردند بمحض رفع احتیاج از خدمت مرخص و مدتی را که خدمت نموده اند جزء دوره زیر پرچم قانونی آنان محسوب و با افراد هم طبقه خود داخل ادوار مختلفه خدمتی میگردند

تبصره - چنانچه خدمت آنها از مدت دوسال کمتر باشد بهمان نسبت از مدت خدمت زیر پرچم قانونی آنها کاسته میشود و بهر صورت ادوار خدمتی این قبیل احضار شدگان از تاریخ احضار بخدمت از ۲۵ سال سال تجاوز نمیکند

رئیس - ماده ۳۱

ماده ۳۱ - هر ساله مشمولینی که مراسم سربازگیری آنها خاتمه مییابد بر حسب احتیاج جهت انجام خدمت احضار میگردند

رئیس - ماده ۳۲

ماده ۳۲ - اسامی احضار شدگان بایستی سه ماه قبل از موعد حضور بوسیله آگهی در محل منتشر گردد

رئیس - ماده ۳۳

ماده ۳۳ - نسبت باشخاصی که بسن سربازی رسیده اند و در دوره احضار واقع شده اند دو وهله عمل میشود یکی در موقع رسیدگی و اسم نویسی يك مرتبه در موقع سربازگیری

رئیس - ماده ۳۴

ماده ۳۴ - رسیدگی و اسم نویسی تحت نظر فرمانده قسمت و رئیس حوزه سربازگیری و رئیس دفتر آمار (یا نماینده آنها) انجام میشود

رئیس - ماده ۳۵

ماده ۳۵ - اجرای مراسم سربازگیری باعضویت اعضاء مقرر در ماده ۳۴ و دونفر پزشک نظامی در حضور عالی ترین مأمور کشوری محل یا نماینده او بعمل می آید

تبصره ۱ - در تقاطعی که امنیه و شهربانی و شهرداری موجود است نمایندگان ادارات امنیه و شهربانی و يك نفر نماینده انجمن شهرداری نیز در اجرای مراسم سربازگیری شرکت خواهند داشت

تبصره ۲ - در صورت اقتضاء ممکن است سه نفر افسر از طرف فرمانده نظامی منطبقه در اجرای مراسم سربازگیری شرکت داده شود

رئیس - آقای اوحدی

اوحدی - طبق قوانین و نظامات مربوطه بنظام وظیفه تا بحال معمول اینطور بوده که رسیدگی با حضور فرمانداران شهرها که سابق تعبیر بحکام میشد بعمل می آمد اینجا در این ماده نوشته شده است در حضور عالی ترین مأمورین کشوری مقصود از این عالی ترین بنده نمیدانم چیست؟ آیا همان فرمانداران سابق است یا اینکه مأموری که رتبه عالی تر باشد اگر از حیث رتبه عالی باشد ممکن است فرماندار رتبه شش داشته باشد و رئیس عدلیه آن حوزه قضائی دارای رتبه هفت باشد آنوقت او عالی تر میشود و باید فرماندار خارج شود و رئیس عدلیه جانشین بشود و رسیدگی با مأمور بکنند پس اگر عالی ترین مراد از روی رتبه و حقوق است این نکته ممکن است موجب اشتباه بشود اگر مقصود همان فرماندار است که ممکن است تصریح شود که اجرای مراسم سربازگیری با عضویت اعضاء مذکوره در ماده سی و چهار و دونفر پزشک نظامی در حضور فرماندار بعمل میآید حالا اگر آقای وزیر عدلیه صلاح میدانند این قسمت را اصلاح بفرمایند

وزیر عدلیه - این کلمه در کمیسیون نظام هم

مورد بحث شد و با تصریحی که در قانون وزارت داخله دارد آنجا هم متذکر شدیم که در شور ثانی این کلمه را روشن و واضح و طوری بنویسیم که جای هیچگونه شبهه باقی نباشد

رئیس - آقای زوار

زوار - بنده میخواستم دفاع کنم که آقای وزیر عدلیه فرمودند

رئیس - ماده ۳۶

ماده ۳۶ - انتخاب افسران نامبرده در تبصره دوم ماده قبل بعهدہ فرمانده پادگان و انتخاب پزشکان بعهدہ اداره بهداری ارتش است که بانظر بهداری پادگان تعیین و کلیه بایستی پس از تصویب ستاد ارتش بانجام امور محوله مشغول گردند

رئیس - ماده ۳۷

فصل چهارم - تأمین احتیاجات

ماده ۳۷ - مشمولین حوزه های تابعه هر يك از مناطق بواحدهای لشکر یا تیپ متبوعه همان منطقه اختصاص خواهند داشت

رئیس - ماده ۳۸

ماده ۳۸ - حوزه های سربازگیری همه ساله در مدت يك ماهه آبان صورت تفراتی که بموجب ماده ۱ این قانون در فروردین سال بعد داخل سن ۲۱ سالگی خواهند شد از دفتر ثبت احوال و آمار همان محل دریافت خواهند نمود

رئیس - ماده ۳۹

ماده ۳۹ - دفاتر آمار و ثبت احوال هر محل مکلفند با مراجعه بسوابق و مدارك قانونی مربوطه صورت های منظور را دقیقاً استخراج نموده و بحوزه های سربازگیری همان محل تسلیم نمایند

رئیس - ماده ۴۰

ماده ۴۰ - حوزه های سربازگیری هر محل بایستی صورتهای مزبور را در آذرماه با مدارك موجوده در دفاتر ثبت احوال همان محل که اسامی مشمولین از آن دفاتر استخراج شده دقیقاً تطبیق نموده و پس از رفع کلیه اختلافات تعداد آنها را تا اول دی ماه هر سال (در دو نسخه) بمناطق مربوطه صورت دهد که يك نسخه آن در منطقه بایگانی و نسخه دیگر قبل از بهمن ماه هر سال به مرکز فرستاده شود

تبصره - صورتهای نام برده بایستی اسامی از قلم افتادگان سال گذشته و همچنین اسامی مشمولینی را که جدیداً شناسنامه اخذ نموده و یا از طریق اعتراض بسن مشمول شناخته شده اند در بر داشته باشد

رئیس - ماده ۴۱

ماده ۴۱ - اداره نظام وظیفه عمومی مکلف است آمار جامعی از کلیه مشمولین فروردین ماه هر سال تنظیم نموده و قبل از اسفند ماه سال قبل به ستاد ارتش تسلیم نماید

رئیس - ماده ۴۲

ماده ۴۲ - آمار منظور بایستی ضرورت احتیاجات سال بعد کلیه قسمت های ارتش را نیز (بافراعدادی، باسواد، فنی) پس از وضع افراد داوطلب با منظور داشتن صدی ده کسور احتمالی در بر داشته باشد

رئیس - ماده ۴۳

ماده ۴۳ - قسمت ها همواره موظف میباشند از احتیاجات سال بعد خود بادر نظر گرفتن تغییرات تشکیلاتی مناطق را مطلع ساخته و مناطق نیز بایستی از تغییرات حاصله بلافاصله اداره نظام وظیفه عمومی را مطلع سازند

رئیس - ماده ۴۴

ماده ۴۴ - تأمین احتیاجات و تحویل نفر بقسمت ها از روی شماره ترتیب دفتر اسامی (که از شماره ردیف صورتهای موالید واصله از دفتر آمار تشکیل داده می شود) بعمل میآید تا چنانچه احتیاجات کمتر از افراد احضار شده باشد مازاد از روی شماره دوالید جزو افراد آماده بخدمت منظور شوند

رئیس - ماده ۴۵

ماده ۴۵ - در صورت اقتضاء بنا بر اجازه مخصوص نیز ممکن است از مشمولین منطقه بمناطق مجاور آن اختصاص داده شود

رئیس - ماده ۴۶

فصل پنجم - رسیدگی و اسم نویسی
ماده ۴۶ - همه ساله در اول دیماه اسامی مشمولینی

که در فروردین ماه سال بعد ۲۱ سالگی شروع می شود
بوسیله آگهی از طرف حوزه های سرباز گیری
در کلیه کشور منتشر میگردد

رئیس - ماده ۴۷

ماده ۴۷ - اسامی مشمولین شهرستانها و بخش ها
و دهستان ها در محل خود انتشار داده میشود

رئیس - ماده ۴۸

ماده ۴۸ - مردم مجاز هستند چنانچه اشتباه و یا
اغلاط و یا سهوی در آگهی مشاهده نمایند (چه راجع
بخود و چه راجع ب دیگران) بمأمورین مربوطه کتباً یا
شفاهاً یادآوری نمایند

رئیس - ماده ۴۹

ماده ۴۹ - دهنداران نیز از نظر اجرای مصرات
ماده فوق مکلف و موظف میباشد

رئیس - ماده ۵۰

ماده ۵۰ - اشخاصی که بسن مشمولیت رسیده اند
و اسم آنها در آگهی ثبت نشده بایستی شخصاً یا بوسیله
دیگری شفاهاً یا کتباً مأمورین را از وضعیت خود مطلع
دارند

رئیس - ماده ۵۱

ماده ۵۱ - مشمولینی که اسامی آنها در آگهی
ثبت شده بایستی از تاریخ انتشار آگهی تا قبل از انقضاء
نیمه اول اسفند ماه حضوراً و یا کتباً و یا بوسیله وکیل
و نماینده وضعیت خود را با ارائه عین ورقه شناسنامه
بشرح ذیل به مأمورین اطلاع دهند

الف - میزان سواد و معلومات

ب - اطلاعات فنی

ج - وضعیت مزاجی

د - شغل و محل سکنی

ه - وضعیت خانوادگی

رئیس - ماده ۵۲

ماده ۵۲ - اطلاعات مذکوره در ماده فوق در

صفحه مخصوص اوراق شناسنامه (ستون اظهارات)
ذکر و همچنین در همین ستون مقابل اسامی هر یک
در دفاتر سرباز گیری نیز قید و از طرف مأمورین
امضاء میشود و موقعی را که بایستی برای معرفی با عین
ورقه شناسنامه در مجلس سرباز گیری حاضر شوند بآنها
تذکر داده میشود

تبصره ۱ - به کسانی که فاقد ورقه شناسنامه و یا
صفحه مخصوص آن باشند از طرف مأمورین اسم نویسی
یک گواهی نامه موقت داده میشود

تبصره - چنانچه اوراق شناسنامه حاضر شدگان
با دفاتر اسامی و صورتهای مستخرجه از دفاتر آمار
و ثبت احوال اختلاف داشته باشد علل آن بازرسی
شده و برای رفع اختلاف بایستی از طرف نماینده آمار
اقدام شود

رئیس - ماده ۵۳

ماده ۵۳ - همه ساله در کلیه مناطق و حوزه های
سرباز گیری تا آخر اسفندماه همان سال به عمل درجه
در ماده فوق باید خاتمه داده شود

رئیس - ماده ۵۴

ماده ۵۴ - انجام مقررات این فصل بعهده مأمورین
مقرره ضمن ماده ۳۴ خواهد بود که بایستی برای
رسیدگی بوضعیت مشمولین هر محل قبل از انقضای
موعد قانونی در مراکز مربوطه حاضر شده و وظایف
محواله را خاتمه دهند

رئیس - ماده ۵۵

فصل ششم - تشکیل مجالس سرباز گیری
ماده ۵۵ - عین فرمان همایونی در اول فروردین
ماه هر سال بوسیله مأمورین وزارت داخله در کلیه نقاط
کشور منتشر میگردد

تبصره - در یازدهم اسفندماه هر سال برای انزام
بخدمت مشمولین سال بعد از طرف وزارت جنگ پیشنهاد
لازم به منظور صدور فرمان همایونی به هیئت وزراء
تقدیم میشود

رئیس - ماده ۵۶

ماده ۵۶ - پس از انتشار فرمان همایونی همه
ساله از یازدهم فروردین تا یازدهم خرداد وضعیت
مشمولین تحت نظر مجلس سرباز گیری رسیدگی خواهد
شد و مشمولین با افتخار عنوان سربازی نایل خواهند
شد

تبصره - چنانچه بعد از تاریخ انقضای مدت تشکیل
مجلس سرباز گیری نیز مشمولینی باقی باشند که
وضعیت آنها روشن نشده باشد دادگاه اداری متشکله
در مراکز حوزه ها وظایف مجلس سرباز گیری را انجام
خواهند داد

رئیس - ماده ۵۷

ماده ۵۷ - مجلس سرباز گیری تحت ریاست عالیترین
امور کشوری هر محل و بمعاونت وزارت رفاه و امور
سرباز گیری و عضویت سایر اشخاص نامبرده در ماده
۳۵ تشکیل میگردد

رئیس پیشنهادی مربوط بماده ۳۵ رسیده است
قرائت و به کمیسیون مراجعه میشود

این بنده پیشنهاد میکنم که بجای جمله در حضور
عالیترین مأمورین کشوری ماده سی و پنجم نوشته شود
در حضور فرماندار یا نماینده او - اوحدی

رئیس - ماده ۵۸

ماده ۵۸ - روز تشکیل مجالس سرباز گیری رسماً
افتتاح و بطور علنی خواهد بود و مردم میتوانند بعنوان
تماشاچی (بدون حق شرکت در مذاکرات) حضور
بهرسانند

رئیس - ماده ۵۹

فصل هفتم - معافیت مزاجی
ماده ۵۹ - وضعیت مزاجی مشمولین بایستی بوسیله
پزشکان نظامی روشن شده و علت مزاج آنها در قیاطی
که تشکیل شورای پزشکی نظامی مقدور باشد لااقل
بوسیله دفتر پزشک نظامی مشخص گردد

رئیس - ماده ۶۰

ماده ۶۰ - مشمولین ذیل از خدمات صف و خارج
صف محروم وبخدمات مضره در تبصره این ماده گمارده
می شوند

۱ - نایبایان از یک چشم

۲ - شل و چلاق (در صورتیکه بدون اتکاء قادر
بحرکت باشند)

۳ - فاقدین شست و سبابه دست راست

۴ - اشخاص قصیر القامه که قد آنها از ۱۵۰ سانتیمتر
کمتر است

۵ - دارندگان قوز (بشرط آنکه از راه رفتن
بدون اتکاء عاجز نباشند)

تبصره - مشمولین معلول فوق جهت خدمات پرستاری
پزشکی و دام پزشکی و امثال آن تعیین و چنانچه فنی
و با سواد باشند در امور مربوطه مورد استفاده واقع و از
تعلیمات نظامی معاف هستند

رئیس - ماده ۶۱

ماده ۶۱ - مشمولین معلول ذیل از کلیه خدمات
نظامی برای همیشه معاف خواهند بود

۱ - نایبایان

۲ - کر

۳ - لال

۴ - فاقدین دست یا پا

۵ - مبتلایان بامراض غیر قابل علاج

۶ - شل و چلاق یاد دارندگان قوز که بدون اتکاء
قادر بحرکت نباشند

تبصره ۱ - چنانچه پزشکان نظامی در محل نباشند
در صورت انقضای مسکن است از وجود پزشکان غیر
نظامی یا مؤسسات بهداری کشور با اجازه ستاد ارتش
استفاده شود

تبصره ۲ - مشمولین بیمار و ضعیف البنی بوسیله
مؤسسات بهداری کشور قبلاً تحت معالجه واقع و

از بهبودی بخدمت اعزام میگردند و مدت تعویق خدمت آنها از یکسال تجاوز نخواهد کرد مگر آنکه ادامه معالجات آنها مورد تأیید و گواهی نامه شورای پزشکی نظامی واقع گردد

تبصره ۳ - مؤسسات بهداری کشوری موظف بمعالجه و مداوای مشمولین تبصره بالا خواهند بود

رئیس - ماده ۶۲

فصل هشتم - معافیت محدود

ماده ۶۲ - اشخاص ذیل بواسطه موقعیت خود پس از انجام خدمت زیر پرچم از خدمات و تعلیمات ادوار بعدی (بجز در موقع بسیج عمومی) معاف خواهند بود

۱ - حکام شرع همچنان بااجتهاد یا فتوی از مراجع تقلید یا فتوی

۲ - علماء درجه اول مذاهب زردشتی و کلیسی و مسیحی

تبصره ۱ - اعتبار مدارك مربوطه آنها منوط بگواهی وزارت معارف خواهد بود

تبصره ۲ - طلاب علوم دینی و دانشجویان علوم معقول و منقول مشمول مقررات فصل دهم این قانون خواهند بود

رئیس - ماده ۶۳

فصل نهم - متکفلین

ماده ۶۳ - متکفلین کلی سرپرستی و اداره امورعائله متکفلین بمسئولین تکفل نموده و مشمولین عناوین فوق مثل سایر افراد بخدمت حاضر خواهند شد

رئیس - ماده ۶۴

ماده ۶۴ - متکفلین ذیل که عهده دار مخارج و نفقه معتمدین خانواده میباشند بخدمت حاضر و پس از هشت ماه خدمت در واحد های ارتش بقیه دوره زیر پرچم را بخدمت حاضر معتمدین و جیره (بمطابق حقوق افراد امنیه) معذور خواهند بود

۱ - مشمولینی که دارای عیال و اولاد بوده ولی دارای پدر یا پدرزن یا برادرزن باشند که در اینصورت اگر هر سه نفر وجود داشته باشند مشترکاً و الا هر کدام در قید حیات هستند موظف به نگاهداری عائله او خواهند بود

۲ - مشمولینی که تحت الکفاله آنها برادر و خواهر کوچک باشد که در این صورت بنگاه های شهرداری ها بایستی برای قبول آنان حق تقدم منظور دارند و در غیر آن ساین اقوام ذکور نسبی درجات ۲ و ۳ ملزم به نگاهداری آنها خواهند بود

۳ - مشمولینی که تحت الکفاله آنها (پدر یا مادر یا جد یا جد) از کار افتاده بوده و خود آنها دارای برادر و یا اقوام ذکور نسبی درجات ۲ و ۳ باشند که در این صورت اقوام هر یک ملزم به نگاهداری بسته خود خواهند بود

۴ - مشمولینی که دارای يك یا دو نفر تحت الکفاله باشند بدون هیچگونه رعایتی بخدمت احضار و بایستی با آنچه ماهیانه در حین خدمت زیر پرچم دریافت میدارد معاش آنانرا تأمین نماید

رئیس - ماده ۶۵

ماده ۶۵ - چنانچه مشمول دارای عیال (بدون اولاد) باشد ولو اینکه پدر یا پدر زن و برادر زن هم نداشته باشد بخدمت احضار خواهد شد

رئیس - ماده ۶۶

ماده ۶۶ - مشمولی که دارای عیال و اولاد بوده و عیالش از نظر مزاجی مانعی برای تأمین معاش نداشته باشد بخدمت احضار خواهد شد

رئیس - ماده ۶۷

ماده ۶۷ - چنانچه مشمولی علاوه بر عیال و اولاد پدر یا مادر یا جد و جدّه از کار افتاده در تحت کفالت خود دارا باشد ولی بتواند با تمول و یا درآمد خدمتی عیال او بمخارج خودرا تأمین بکند بخدمت احضار خواهد شد

رئیس - ماده ۶۸

ماده ۶۸ - مشمولینی که عائله تحت الکفاله آنان از دو نفر تجاوز کرده و مشمول مقررات هیچیک از مواد فوق نباشند مادام که حال بدین منوال است از خدمت زیر پرچم موقتاً معاف خواهند بود و بمحض اینکه عائله تحت الکفاله آنها تقلیل پیدا کرد مشمول مقررات ماده ۶۴ میگردند بشرط آنکه سن متکفل از سی سال تجاوز نکرده باشد و در صورت تجاوز از اول ۳۱ سالگی پس از هشت ماه خدمت معاف و جزو ذخیره منظور خواهند بود

رئیس - ماده ۶۹

ماده ۶۹ - بطور کلی يك نفر از دو و سه پسر و دو نفر از چهار و پنج پسر مادامی که سایرین در خدمت هستند معاف خواهند بود

تبصره ۱ - سن بلوغ برای دختر و پسر هیجده سال سال تمام محسوب میشود

تبصره ۲ - مشمولین متکفل بایستی عین یا رو نوشت مصدق از اوراق شناسنامه عائله تحت الکفاله خود را پیوست با استشهاد مصدق علی بحوزه های سرباز گیری تسلیم نماید

تبصره ۳ - فقط صحت هویت امضاء کنندگان استشهاد در شهر ها از طرف شهربانی و در دهستانها بوسیله امنیه یا دهداران باید مورد گواهی واقع شود

تبصره ۴ - وضعیت مشمولین ماده ۶۸ بایستی از طرف حوزه های سرباز گیری بوسیله مأمورین مربوطه یا مأمورین شهربانی و امنیه محل تحت تحقیق واقع و نتیجه باز رسی با اوراق شناسنامه و استشهاد دقیقاً تطبیق شود

تبصره ۵ - متکفلینی که مطابق قانون مصوبه ۳۰ شهریورماه ۱۳۱۰ از خدمت سربازی معاف بوده اند چنانچه در تاریخ اجرای این قانون پنجسال دوره تکفل آنها منقضی شده باشد مشمول تبصره ماده ۱۶ قانون مذکور بوده و بایستی چهارماه خدمت نمایند

تبصره ۶ - هیچیک از مقررات این فصل شامل حال مشمولینی که دارای گواهی نامه تحصیلی دوره متوسطه و بالاتر میباشند نخواهد بود

[۳ - تصویب يك مقرر مرخصی]

رئیس - گزارشی از کمیسیون عرایض و مرخصی راجع به مرخصی آقای شیرازی رسیده است قرائت می شود :

آقای شیرازی بیست روز مرخصی داشته اند و در محل مرض و قادر بر حرکت نبوده اند در نتیجه هفده روز از تاریخ چهاردهم اسفند ۱۳۱۶ پیش از مدت مقرر غائب بوده اند و اکنون درخواست اجازه نموده اند کمیسیون عرایض با درخواست ایشان موافقت نموده اینک گزارش آن بعرض میرسد .

رئیس - موافقین با مرخصی آقای شیرازی قیام فرمایند .

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد

[۴ - موقع ودستور جلسه آتیه - ختم جلسه]

رئیس - اگر تصویب میفرمائید جلسه را ختم کنیم

(صحیح است) جلسه آینده روز یکشنبه چهارم اردیبهشت ماه سه ساعت ظهر دستور بقیه لایحه قانونی نظام وظیفه

عوهی . (نمایندگان - صحیح است)

(مجلس ده دقیقه بعد از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - حسن اسفندیاری